

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.06.1976, sp. zn. 7 Co 107/76, ECLI:CZ:NS:1976:7.CO.107.1976.1

Číslo: 54/1977

Právní věta: V řízení o přezkoumání rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věcech důchodových, zejména pokud jde o invalidní důchod, je nezbytným podkladem pro posouzení důvodnosti opravného prostředku a jmenovitě pro hodnocení lékařských (znaleckých) posudků o zdravotním stavu žadatele o důchod (pobíratele důchodu) jeho podrobný a úplný výslech jako účastníka řízení (§ 131 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.06.1976

Spisová značka: 7 Co 107/76

Číslo rozhodnutí: 54

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dokazování, Přezkum správních rozhodnutí, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 131
§ 244

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 54/1977 sb. rozh.

V řízení o přezkoumání rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věcech důchodových, zejména pokud jde o invalidní důchod, je nezbytným podkladem pro posouzení důvodnosti opravného prostředku a jmenovitě pro hodnocení lékařských (znaleckých) posudků o zdravotním stavu žadatele o důchod (pobíratele důchodu) jeho podrobný a úplný výslech jako účastníka řízení (§ 131 o. s. ř.).

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 22. 6. 1976, [7 Co 107/76](#))

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 2. 9. 1975 byl navrhovateli přiznán od 3. 12. 1974 částečný invalidní důchod podle ustanovení § 12 odst. 3 vyhlášky č. 105/1964 Sb. ve výši 450 Kčs; k důchodu náleželo navrhovateli výchovné na nezletilého syna ve výši 90 Kčs.

Navrhovatel v opravném prostředku namítal, že již dlouhou dobu je ošetřován pro anginu pectoris a bolesti páteře. Podle posudku navrhovatelova ošetřujícího odborného lékaře tyto nemoci ve svém souhrnu zakládají u něho plnou invaliditu a od roku 1945 nepřetržitě alespoň částečnou invaliditu.

Navrhovatel měl tedy za to, že splňoval podmínky uvedené v ustanovení § 107b odst. 1 bod 1 písm. d) a § 107f odst. 6 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. a že mu přísluší plný invalidní důchod v I. skupině účastníků odboje.

Krajský soud v Hradci Králové po doplnění řízení posudkem krajské posudkové komise sociálního zabezpečení v H. K. rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil. Navrhovatel pracoval od roku 1954 do října 1975 jako jednotlivě hospodařící rolník na zemědělské usedlosti o výměře 9 ha. Podle posudku okresní posudkové komise sociálního zabezpečení v P. z 27. 3. 1975 je navrhovatel částečně invalidní, jeho invalidita je v souvislosti s odbojovou činností a navrhovatel je schopen jen takových prací, které by nezatěžovaly páteř a dolní končetiny. S tímto závěrem se ztotožnila i krajská posudková komise sociálního zabezpečení v H. K. Podle těchto posudků je nejpravděpodobnějším dnem vzniku částečné invalidity navrhovatele 19. 12. 1974; je velmi obtížné stanovit přesné datum vzniku invalidity, když jde o postupně se zhoršující příznaky onemocnění. Z lékařské dokumentace o průběhu léčení navrhovatele je však nepochybné, že navrhovatel nebyl

ani částečně invalidní v období od roku 1945 do roku 1968, tedy v době, kdy vykonával nejdříve vojenskou základní službu, potom pracoval v zemědělství u rodičů a posléze jako jednotlivě hospodařící rolník. Pro zdravotní potíže ortopedické a neurologické byl navrhovatel dlouhodobě poprvé léčen až v roce 1968, k intenzivnější léčbě došlo od roku 1971 a teprve koncem roku 1974 bylo vyšetřením potvrzeno, že jde o déle trvající nepříznivý zdravotní stav vyžadující dlouhodobé a podstatné úlevy. Navrhovatel byl totiž vyšetřen během prosince 1974 se závěrem, že u něho jde o ischemickou chorobu srdeční s typickou anginou pectoris a kardiální insuficiencí I. stupně. Částečná invalidita navrhovatele vznikla v souvislosti s odbojovou činností, a proto ji nutno posuzovat jako částečnou invaliditu vzniklou v důsledku pracovního úrazu (§ 25 vyhlášky č. 105/1964 Sb., § 74 odst. 1 a 6 zákona č. 103/1964 Sb.).

Ve svém odvolání proti usnesení soudu prvního stupně navrhovatel poukazoval na rozpory, které jsou mezi posudky okresní a krajské posudkové komise a posudkem ošetřujícího odborného lékaře prof. MUDr. J. J. i vojenské nemocnice v P.; tyto rozpory soud prvního stupně neodstranil. Dále vytýkal soudu prvního stupně, že ho nevyslechl jako účastníka řízení (§ 131 o. s. ř.), zejména o tom, jak to bylo s jeho službou v armádě v roce 1945, a že nevyslechl svědka MUDr. J. P. o tom, že navrhovatel se léčil na anginu pectoris od roku 1945 celkem 5 let.

Nejvyšší soud ČSR usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně nezjistil úplně skutečný stav věci a provedené důkazy nehodnotil ve smyslu ustanovení § 132 o. s. ř.

V řízení podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. o přezkoumání rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení je ke zjištění skutečného stavu věci nezbytné, aby občan žádající o přiznání dávky důchodového zabezpečení z důvodů zdravotních byl podrobně vyslechnut jako účastník řízení (§ 131 o. s. ř.) o tvrzených zdravotních potížích, aby totiž takto jím tvrzené zdravotní potíže mohly sloužit pro hodnocení úplnosti a celistvosti provedených lékařských vyšetření a lékařské dokumentace a zejména pak posudků posudkových komisí sociálního zabezpečení, případně znaleckých posudků.

V projednávané věci však soud prvního stupně takto nepostupoval, ačkoliv navrhovatel tvrdí, že vzhledem ke zdravotním potížím je plně invalidní a že jeho částečná invalidita trvá nepřetržitě od roku 1945 jako důsledek odbojové činnosti před osvobozením (§ 74b odst. 1 bod 1 písm. d) zákona č. 103/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb.). Soud prvního stupně se uspokojil s posudkem

krajské posudkové komise, podle něhož navrhovatel je pouze částečně invalidní ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 vyhlášky č. 105/1964 Sb. a částečná invalidita je v souvislosti s odbojovou činností; tato částečná invalidita však nevznikla v době odbojové činnosti a netrvala nepřetržitě až do dne 19. 12. 1974. S námitkou navrhovatele, že tento posudek je v rozporu s vyjádřením navrhovatelova ošetřujícího odborného lékaře prof. MUDr. J. J., podle něhož potíže navrhovatelovy spolu s jeho ischemickou chorobou zakládají plnou invaliditu, vypořádal se soud prvního stupně tak, že posudek krajské posudkové komise se opírá o nové klinické vyšetření navrhovatele ze dne 7. 1. 1976; s další otázkou, zda částečná invalidita navrhovatelova trvala nepřetržitě od roku 1945, která vyplývala také z uvedeného lékařského vyjádření, se pak soud prvního stupně nezabýval. Bylo třeba zabývat se dále tím, že podle osvědčení dalšího lékaře MUDr. V. D. o tom, že v letech 1945 – 1948 léčil navrhovatele na recidivující lumboischiatický syndrom, který vznikl v souvislosti s jeho odbojovou činností, a že podle potvrzení OÚNZ v Ch. je navrhovatel již po pět léčen na anginu pectoris, a v důsledku toho pak posoudit, zda postižení vazivového systému páteřního vzniklo u navrhovatele v letech 1945 – 1948 a zda tedy jeho příčinou byla deformující spondylóza nebo naopak přetěžování v souvislosti s odbojovou činností a zda je tu dána příčinná souvislost mezi dnešními poruchami páteřními a odbojovou činností navrhovatele.

Aby byly odstraněny tyto rozpory mezi uvedenými odbornými závěry, bylo třeba především provést podrobný a vyčerpávající výslech navrhovatele jako účastníka řízení o zdravotních potížích, kterými trpěl od roku 1945, a dále o tom, jakým způsobem vykonával základní vojenskou službu a jakým způsobem pracoval na usedlosti svých rodičů a později jako jednotlivě hospodařící rolník. Pokud by se na základě jeho výpovědi jevila potřeba provést další důkazy, jež by správnost jeho výpovědi prověřily, bylo by samozřejmě potřeba provést i tyto další

Správnost a přesnost prohlášení (osvědčení) lékaře MUDr. V. D. bylo třeba prověřit výslechem tohoto lékaře jako svědka. Stejně tak bylo namístě vyslechnout jako svědka obvodního lékaře MUDr. J. P. o obsahu lékařské zprávy ze dne 19. 12. 1974, podle níž navrhovatel již přes pět let trpí anginózními potížemi a že u něho jde o ischemickou chorobu srdeční s typickou namáhavou anginou pectoris.

Protože soud prvního stupně takto nepostupoval, bylo usnesení soudu prvního stupně podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.